

Sammansatta datatyper

Ur innehållet

Användardefinierade typer "struct/union"

Alternativa typnamn, "typedef"

Portbeskrivning med "struct/union"

Inkapsling av data och funktioner

Mer typer, uppräkningstyp "enum"

och "bitfält", med godtycklig ordbredd

Målsättningar:

Kunna använda sammansatta typer för inkapsling ("objekt")

Kunna använda adressering av portar med struct/union/bitfält

```
typedef volatile struct {
    unsigned int moder;
    unsigned int otyper; // +0x4
    unsigned int ospeedr; // +0x8
    unsigned int pupdr; // +0xC (12)
    unsigned int idr; // +0x10
    unsigned int odr; // +0x14
    unsigned int bsrr; // +0x18
    unsigned int lckr; // +0x1C
    unsigned int afrl; // +0x20
    unsigned int afrh; // +0x24
} GPIO, *GPIO;
```

```
typedef struct tObj {
    PGEOOMETRY geo;
    int dirx, diry;
    int posx, posy;
    void (*draw)(struct tObj *);
    void (*clear)(struct tObj *);
    void (*move)(struct tObj *);
    void (*set_speed)(struct tObj *, int, int);
} OBJECT, *POBJECT;
```

```
// GPIO
typedef volatile struct tag_gpio {
    ...
    union{
        uint8_t idrHigh;
        uint8_t col:4;
    };
    union {
        uint8_t odrHigh;
        uint8_t unused:4, row:4;
    };
    ...
} GPIO;
```

typedef - alias för en typ

`typedef` används för att skapa ett *alias*, oftast för att förenkla och förkorta typuttryck. Avsikten är att förtydliga och öka läsbarheten, syntaxen är:

```
typedef typ alias typnamn [,alias typnamn ]... ;
```

Exempel:

```
typedef unsigned char uchar;
typedef unsigned char *ucharptr;
```

typ

alias typnamn

```
// Anm. '*' är en del av alias-namnet och ingår INTE i befintlig typ  
// vi kan alternativt skriva:  
typedef unsigned char uchar,*ucharptr;
```

Eftersom typstorlekar kan skiljas för olika mäldatorer har man färdiga deklarationer i standarbiblioteket `<stdint.h>`

För GCC/ARM exempelvis:

```
typedef unsigned char uint8_t;  
typedef signed   char int8_t;  
..OSV.
```

struct ("post"), en sammansatt datatyp

- Har en eller flera medlemmar (*fields*) av godtycklig typ, exempelvis:
 - int, char, long (signed/unsigned), float, double
 - Fält och textsträngar
 - Alla typer av pekare
 - Tidigare deklarerad typalias (med "typedef")
 - Sammansatt typ (dvs. en annan struct).

Deklarationssyntax:

```
struct structnamn{  
    medlem;  
    [medlem; [medlem; ]... ]  
};
```

Exempel:

```
struct tPoint  
{  
    int x,y;  
};
```

Exempel:

```
struct tLine  
{  
    int linje_nr;  
    struct tPoint start;  
    struct tPoint end;  
};
```

Deklaration av "struct" (post)

```
// Deklaration av structens typ  
struct structnamn{  
    ...  
};
```

```
// Samtidig deklaration av variabel av denna typ  
struct structnamn{  
    ...  
} id;
```

```
// Det är vanligt med användardefinierade struct-typer  
typedef struct structnamn TSTRUCTNAMN;  
// alternativt:  
typedef struct structnamn /* structnamn kan utelämnas här */  
{  
    ...  
} TSTRUCTNAMN;
```

Exempel:

```
// Datatyp för koordinater  
typedef struct tPoint  
{  
    int x,y;  
} POINT;  
// Variabeldeklarationer  
struct tPoint start,end;  
//eller..  
POINT start, end;
```

Användning

```
#include <stdio.h>

typedef struct tPoint{ int x,y; } POINT;

int main()
{
    struct tPoint start; ←
    POINT end; ←

    start.x = 10;    start.y = 15;
    end.x   = 20;    end.y   = 25;

    printf("Line starts at (x,y) %d,%d \n
           and ends at (x,y) %d,%d \n",
           start.x, start.y,
           end.x, end.y);

    return 0;
}
```

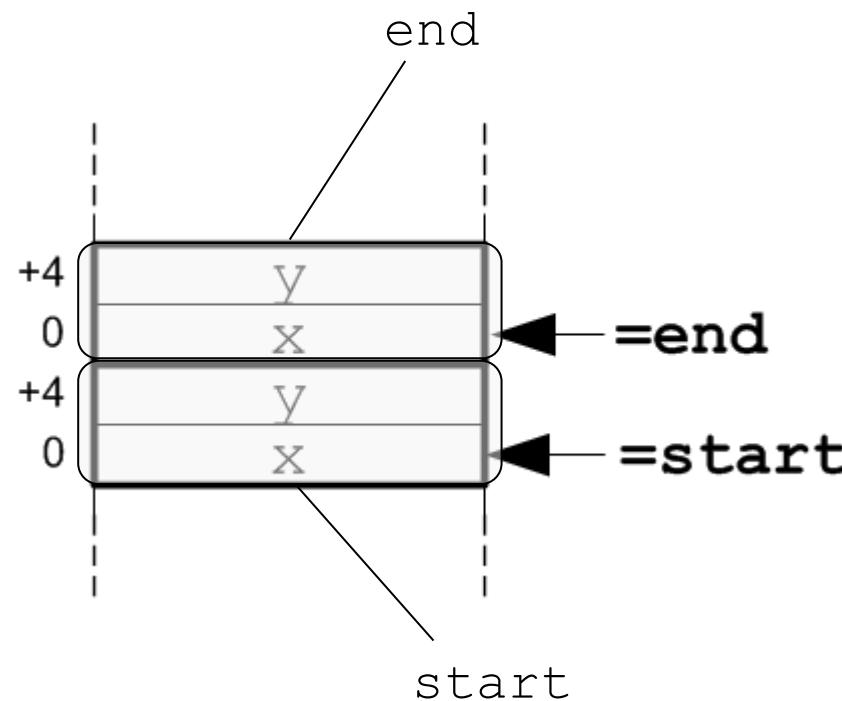
Likvärdiga deklarationer av variablerna
start och end

Typen kan användas på två sätt:
struct tPoint eller
POINT

Medlemmarna refereras via **".-operatorn**
("punktoperatorn")

Referenser

```
// Datatyp för koordinater
typedef struct tPoint
{
    int x,y;
} POINT;
```


Exempel: Vi har deklarationerna:

```
POINT start, end;
```

Koda tilldelningen:

```
start.y = end.y;
```

i ARM/Thumb assemblerspråk

Lösning:

```
LDR R0, =end      @ R0←&end
```

```
LDR R0, [R0, #4]  @ R0←end.y
```

```
LDR R1, =start    @ R1←&start
```

```
STR R0, [R1, #4]  @ start.y=end.y
```

Inbäddad post

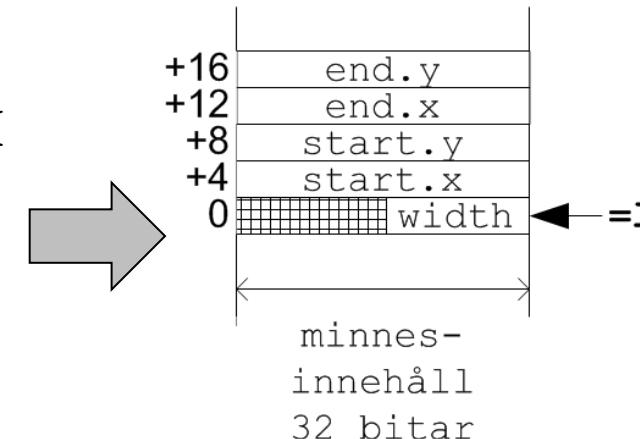
```
// Datatyp för koordinater
typedef struct tPoint
{
    int x,y;
} POINT;
```

Vi har deklarationen:

```
typedef struct {
    short width;
    POINT start;
    POINT end;
} LINE, *PLINE;
LINE l;
```

- Ev. rättningsvillkor måste respekteras.
- En annan post kan ingå i en större post.

Exempel:


```
.ALIGN 2
offset_width = 0
offset_start.x = offset_width + sizeof(width) + align(2)
offset_start.y = offset_start.x + sizeof(start.x) + align(2)
offset_end.x = offset_start.y + sizeof(start.y) + align(2)
offset_end.y = offset_end.x + sizeof(end.x) + align(2)
```

Visa kodsekvenser som evaluerar följande uttryck i register R0.

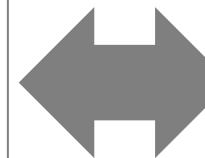
- l.width
- l.end.y

a)
LDR R0,=1
LDRH R0, [R0, #0] @ R0= 1+ 0 (offset_width)
b)
LDR R0,=1
LDR R0, [R0, #16] @ R0= 1+ 16 (offset_end.y)

Alternativa deklarationer

```
struct tLine
{
    struct tPoint
    {
        int x,y;
    } start, end;
} linje;
// Referenser
linje.start.x;
linje.end.y; // etc
```

struct tPoint
kan bara användas som medlem av
struct tLine.


```
struct tPoint
{
    int x,y;
};

struct tLine
{
    struct tPoint start;
    struct tPoint end;
} linje;
// Referenser
linje.start.x;
linje.end.y; // etc
```

struct tPoint
och
struct tLine
kan användas var och en för sig.

Initiering, fullständig och ofullständig

En `struct` kan initieras med en lista.

Medlemmarna tilldelas värden i samma ordning som deklarationen.

Listan kan vara ofullständig, dvs. alla medlemmar behöver inte initieras.

```
struct Course {  
    char* name;  
    float credits;  
    int   numberofParticipants;  
};  
  
struct Course c1 = {"MOP", 7.5, 110};  
struct Course c2 = {"MOP", 7.5};
```

Fullständig initiering

Ofullständig initiering

Ofullständig deklaration

En struct kan först ges som en ofullständig deklaration, för att senare definieras fullständigt.

Exempel:

```
struct tPoint; /* tPoint är en struct */
```

```
struct tLine
{
    struct tPoint start;
    struct tPoint end;
};
```

```
struct tLinePointers
{
    struct tPoint *start;
    struct tPoint *end;
};
```

Fel:

Storleken av `struct tPoint` är okänd,
alltså kan inte storleken av
`struct tLine` bestämmas.

Ok:

En pekarstorlek är alltid känd, alltså kan
storleken av `struct tLinePointers`
bestämmas.

Pekare till struct, pilnotation

Det är vanligt att använda pekare till struct.

Eftersom en derefererad pekare utgör ett klumpigt skrifsätt har man infört pilnotation.

Exempel:

```
struct tPoint {int x,y;} p1;  
struct tPoint *ptr;  
  
/* Direkt, variabel via punktoperator */  
p1.x = ...  
p1.y = ...  
  
/* eller via derefererad pekare */  
ptr = &p1;  
(*ptr).x = ...  
  
/* eller kortare, med piloperatorn */  
ptr->x = ...
```

Exempel: Koordinater i en länkad lista

```
typedef struct tPointlist{  
    char x;  
    char y;  
    struct tPointlist *next;  
} POINTLIST;  
  
/* Gå igenom lista av punkter... */  
POINTLIST *first; /* pekar på listan */  
...  
POINTLIST *p = first;  
while( p != (POINTLIST *) 0 )  
{  
    /* Gör något med punkten ... */  
    p = p->next;  
}
```

Pekare till struct, pilnotation

Exempel:

```
typedef struct tPoint
{
    int x,y;
    struct tPoint *next;
} POINT;
POINT p1, ... , p10;
POINT *first, *p;
```

Koda tilldelningarna:

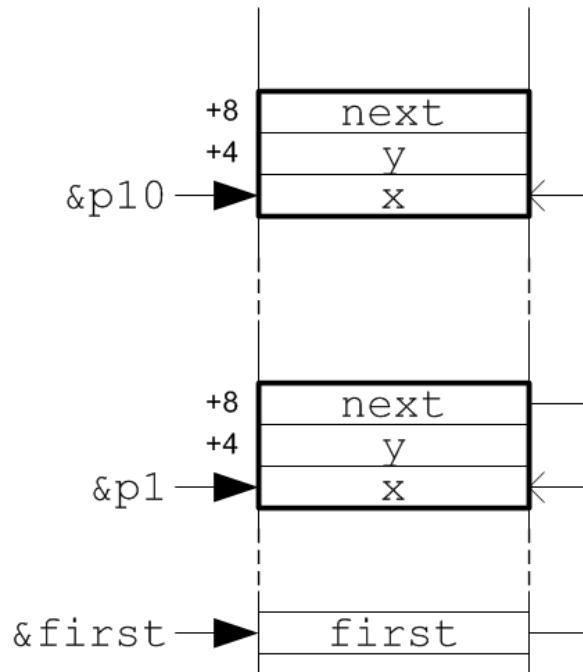
```
first = &p1;
p = first;
p->next = &p10;
```

```
(*p).next = &p10;
p->next = &p10;
```

```
@ first = &p1;
LDR R0,=p1
LDR R1,=first
STR R0,[R1]
```

```
@ p = first;
LDR R0,=first
LDR R0,[R0]
LDR R1,=p
STR R0,[R1]
```

```
@ p->next;
LDR R0,=p10
LDR R1,=p
LDR R1,[R1]
STR R0,[R1,#8]
```


Portadressering med poster

struct-typen är också
användbar för att deklarera portar

offset	31	30	29	28	27	26	25	24	23	22	21	20	19	18	17	16	15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0	Register
0																																	
4																																	GPIO_MODER
8																																	GPIO_OTYPER
0xC																																	GPIO_OSPEEDR
0x10																																	GPIO_PUPDR
0x14																																	GPIO_IDR
0x18																																	GPIO_ODR
0x1C																																	GPIO_BSRR
0x20																																	GPIO_LCKR
0x24																																	GPIO_AFRL
																																	GPIO_AFRH

```
// Som alternativ till :  
#define portModer ((volatile unsigned int *) (GPIO_BASE))  
#define portOtyper ((volatile unsigned int *) (GPIO_BASE+0x4))  
#define portOspeedr ((volatile unsigned int *) (GPIO_BASE+0x8))  
osv.  
  
// kan vi använda en post-definition som:  
typedef volatile struct {  
    unsigned int moder;  
    unsigned int otyper; // +0x4  
    unsigned int ospeedr; // +0x8  
    unsigned int pupdr; // +0xC (12)  
    unsigned int idr; // +0x10  
    unsigned int odr; // +0x14  
    unsigned int bsrr; // +0x18  
    unsigned int lckr; // +0x1C  
    unsigned int afrl; // +0x20  
    unsigned int afrh; // +0x24  
} GPIO, *PGPIO;
```


Exempel:

```
#define GPIO_D (*((volatile PGPIO) 0x40020c00))  
#define GPIO_E (*((volatile PGPIO) 0x40021000))  
  
GPIO_E.moder = 0x55555555;  
GPIO_E.otyper = 0x00000000;  
GPIO_D.moder = 0x55550000;  
GPIO_D.pupdr |= 0x00005555;
```

Portadressering med poster

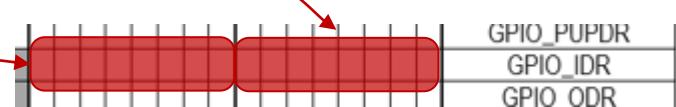
Deklarationen kan i stället anpassas till portens olika registers storlekar

```
typedef volatile struct {  
    unsigned int moder;  
    unsigned int otyper;  
    unsigned int ospeedr;  
    unsigned int pupdr;  
    unsigned int idn;  
    unsigned int odr;  
    unsigned int bsrr;  
    unsigned int lckr;  
    unsigned int afrl;  
    unsigned int afrh;  
} GPIO, *GPIO;
```

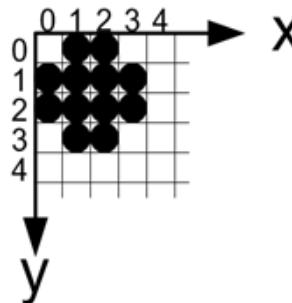
```
typedef volatile struct {  
    unsigned int moder;  
    unsigned short int otyper;  
    unsigned short int Reserved0;  
    unsigned int ospeedr;  
    unsigned int pupdr;  
    unsigned char idrLow;  
    unsigned char idrHigh;  
    unsigned short int Reserved1;  
    unsigned char odrLow;  
    unsigned char odrHigh;  
    unsigned short int Reserved2;  
    unsigned int bsrr;  
    unsigned short int lckr;  
    unsigned short int Reserved3;  
    unsigned int afrl;  
    unsigned int afrh;  
} GPIO, *GPIO;
```

Konvertering till lämplig storlek:

```
GPIO GPIO_E;  
typedef unsigned char uint8_t;  
uint8_t x = *(uint8_t*)&GPIO_E.idr;  
uint8_t y = *((uint8_t*)&GPIO_E.idr+1);
```


Inkapsling av data, ett "objekt"


```
typedef struct tPoint{  
    unsigned char x;  
    unsigned char y;  
} POINT;  
  
#define MAX_POINTS 20  
  
typedef struct tGeometry{  
    int     numpoints;  
    int     sizex;  
    int     sizey;  
    POINT  px[ MAX_POINTS ];  
} GEOMETRY, *PGEOMETRY;
```

Exempel: Arbetsboken, avsnitt 3.4

```
// Skapa och initiera ett object av typen GEOMETRY:  
GEOMETRY ball_geometry = {  
    12, 4, 4, // numpoints, sizex, sizey  
    { // POINT px[20]  
        {0,1},  
        {0,2},  
        {1,0},  
        {1,1},  
        {1,2},  
        {1,3},  
        {2,0},  
        {2,1},  
        {2,2},  
        {2,3},  
        {3,1},  
        {3,2}    // Ofullständig initiering  
    }           // (12 av 20)  
};
```

Poster med funktionspekare

Inkapsling av pekare till funktioner.

Exempel:

```
typedef struct tObj {  
    PGEOMETRY geo;  
    int dirx, diry;  
    int posx, posy;  
    void (*draw)(struct tObj *);  
    void (*clear)(struct tObj *);  
    void (*move)(struct tObj *);  
    void (*set_speed)(struct tObj *, int, int);  
} OBJECT, *POBJECT;
```

draw, clear, move och set_speed
är pekartyper.

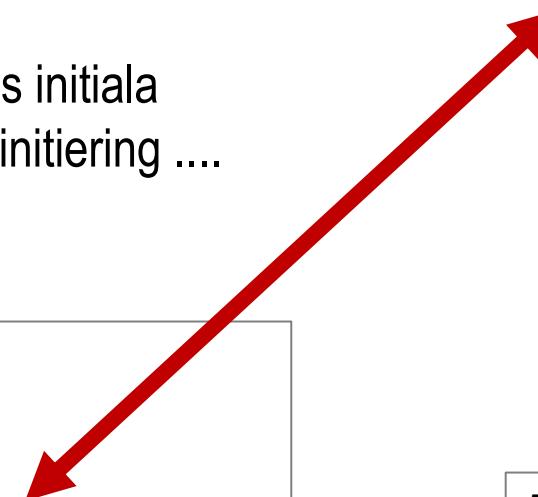
Kan uppfattas som
"metoder" i
objektorienterat språk.

Poster med funktionspekare

Man kan ge objektet dess initiala egenskaper med statisk initiering

Exempel statisk initiering:

```
OBJECT ball = {  
    &ball_geometry,  
    0, 0,  
    64, 32,  
    draw_object,  
    clear_object,  
    move_object,  
    set_object_speed  
};
```



```
typedef struct tObj {  
    PGEOOMETRY geo;  
    int dirx, diry;  
    int posx, posy;  
    void (*draw)(struct tObj *);  
    void (*clear)(struct tObj *);  
    void (*move)(struct tObj *);  
    void (*set_speed)(struct tObj *, int, int);  
} OBJECT, *POBJECT;  
  
void move_object(POBJECT o ) {...}  
void draw_object(POBJECT o ) {...}  
void clear_object(POBJECT o ) {...}  
void set_object_speed(POBJECT o, int x, int y ) {...}
```

...medan dynamisk initiering sker under programmets gang.

Exempel dynamisk initiering:

```
OBJECT ball;  
ball.geo = &ball_geometry;  
ball.dirx = 0; b.diry = 0;  
ball.posx = 64; b.posy = 32;  
ball.draw = draw_object;  
ball.clear = clear_object;  
ball.move = move_object;  
ball.set_speed = set_object_speed;
```

Poster med funktionspekare

Dynamisk initiering kan exempelvis användas för att ändra egenskaper hos ett objekt baserat på olika händelser.

```
typedef struct tObj {  
    PGEOMETRY geo;  
    int dirx, diry;  
    int posx, posy;  
    void (*draw)(struct tObj *);  
    void (*clear)(struct tObj *);  
    void (*move)(struct tObj *);  
    void (*set_speed)(struct tObj *, int, int);  
} OBJECT, *POBJECT;  
  
void move_object(POBJECT o) {...}  
void draw_object(POBJECT o) {...}  
void clear_object(POBJECT o) {...}  
void set_object_speed(POBJECT o, int x, int y) {...}
```

Exempel: alternativ "move"-funktion:

```
// Vi definierar en alternativ move-funktion  
void alternate_move_object(POBJECT o) { ... }  
  
POBJECT pb;  
pb = &ball;  
pb->move = move_object;  
...  
pb->move( pb ); // Här utförs move_object  
...  
pb->move = alternate_move_object;  
...  
pb->move( pb ); // Här utförs alternate_move_object  
...
```

Objektorientering i ett icke-objektorienterat språk

- Ideer kring inkapsling/objektorientering har utvecklats sedan 1950-talet
- C++ är ett objektorienterat språk, inkapsling finns exempelvis som konstruktioner i språket.
- Lokala funktioner tillsammans med data, konceptet kallas "klass" - en klass kan innehålla både variabler och funktioner.
- C har inte klasser, men vi kan simulera en klass med hjälp av sammansatta typer.

Inkapsling: klass i C++

```
typedef struct {  
    int a;          // a member  
    void inc() { // method that increments a  
        a++  
    }  
} MyClass;  
  
MyClass v = {0}; // initialize variable  
v.inc();          // increment variable
```

...men vi kan åstadkomma samma sak:

```
typedef struct tMyClass{  
    int a;  
    void (*inc) (struct tMyClass* this);  
} MyClass;  
  
void incr(MyClass* this)  
{  
    this->a++;  
}  
  
MyClass v = {0, incr};  
v.inc(&v);
```

Observera!

Objektorientering med C

Detta...

```
typedef struct tMyClass {  
    int a;  
    void (*inc) (struct tMyClass* this);  
} MyClass;
```

tMyClass används för att ange parameterns typ
eftersom MyClass fortfarande är odefinierad.

... är ekvivalent med detta:

```
struct MyClass;  
typedef struct {  
    int a;  
    void (*inc) (MyClass* this);  
} MyClass;
```

...men en pekare behövs här

Båda metoderna fungerar...

Hur metodanropet .inc(...) fungerar i C:

```
// MyClass kallas vi objekt.  
// v1, v2 är två instanser av objektet.  
MyClass v1 = {0, incr}, v2 = {1, incr};  
// Metodanrop inc() för v1 och v2.  
v1.inc(&v1);  
v2.inc(&v2);
```

Initieringarna gör att v1.a = 0, v2.a = 1, v1.inc och v2.inc pekar på funktionen incr(). Minns att incr bara är en symbol för den minnesadress där funktionen incr() är placerad och v1.inc och v2.inc är pekarvariabler som nu innehåller denna address.

Här har vi anropen av de funktioner som pekarvariablerna anger med &v1 respektive &v2 som parametrar. Så v1.inc(&v1) är nu samma sak som anropet incr(&v1) och v2.inc(&v2) är samma sak som anropet incr(&v2).

Anropet incr(&v1) betyder att parametern this utgör adressen till v1. Alltså har vi att this->a++ är samma som (&v1)->a++ (vilket är ekvivalent med v1.a++)..... vilket är precis det vi vill göra med v1.inc(&v1); Det samma gäller v2.inc(&v2); Dvs. inkrementering av v2.a.

```
// incr() är en vanlig function  
// som både v1.inc och v2.inc pekar på.  
void incr(MyClass* this)  
{  
    this->a++;  
}
```

Typ union

union tillåter oss att lagra olika datatyper på samma plats i minnet.
Syntaxen är den samma som för struct

```
union opt_name {
    int a;
    char b;
    float c;
} x;
x.a = 4;
x.b = 'i';
x.c = 3.0;

typedef union {
    float v[2];
    struct { float x,y; };
} Vec2f;

Vec2f pos;
pos.v[0] = 1; pos.v[1] = 2;
pos.x = 1; pos.y = 2;
```

`&x.a == &x.b == &x.c`
a, b och c delar minnesadress. Samma address kan alltså
refereras på tre olika sätt, via tre olika variabelnamn.

pos.v[0] och pos.x är de samma. "pos.x" säger tydligt att vi
menar x-koordinaten. "pos.v[i]" är användbar om vi vill "loopa"
över alla x- och y- koordinater.

Exempel:

```
Vec2f addVec(Vec2f a, Vec2f b)
{
    for(i=0; i<2; i++)
        a.v[i] += b.v[i];
    return a;
}
```

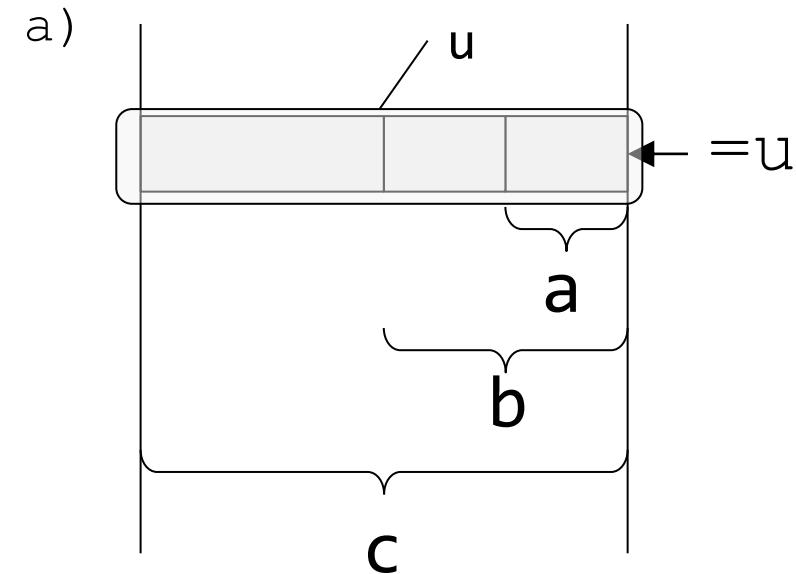
Union

Storleken (`sizeof(u)`) är garanterad att rymma den största, av de typer, som ingår i unionen.

Vi har deklarationen:

```
union {  
    char  a;  
    short b;  
    long  c;  
} u;
```

```
.ALIGN 2  
offset_a = 0  
offset_b = 0  
offset_c = 0
```


a) Visa hur `u` representeras i minnet.

Visa kodsekvenser som evaluerar
följande uttryck i register R0.

- b) `u.a;`
- c) `u.b;`
- d) `u.c;`

- b) LDR R3, =u
 LDRB R0, [R3]
- c) LDR R3, =u
 LDRH R0, [R3]
- d) LDR R3, =u
 LDR R0, [R3]

Byte-adressering med union

```
// GPIO
typedef unsigned int uint32_t;
typedef unsigned char uint8_t;

typedef volatile struct tag_gpio {
    uint32_t moder;
    uint32_t otyper;
    uint32_t ospeedr;
    uint32_t pupdr;
    union {
        uint32_t idr;
        struct {
            uint8_t idrLow;
            uint8_t idrHigh;
            short reserved;
        };
    };
    union {
        uint32_t odr;
        struct {
            uint8_t odrLow;
            uint8_t odrHigh;
            short reserved;
        };
    };
} GPIO;
#define GPIO_D (*((volatile GPIO*) 0x40020c00))
#define GPIO_E (*((volatile GPIO*) 0x40021000))
```

offset	31	30	29	28	27	26	25	24	23	22	21	20	19	18	17	16	15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0	mnemonic
0x10																																GPIO_IDR	

offset	31	30	29	28	27	26	25	24	23	22	21	20	19	18	17	16	15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0	mnemonic
0x14																																GPIO_ODR	

Exempel:

Nu kan idrHigh adresseras:

```
uint8_t c = GPIO_E.idrHigh;
```

Snarare är:

```
uint8_t c = *((uint8_t *)&(GPIO_E.idr) + 1));
```

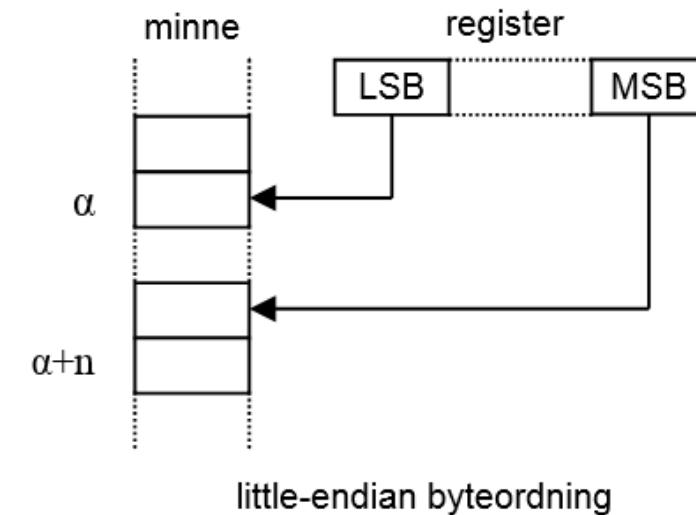
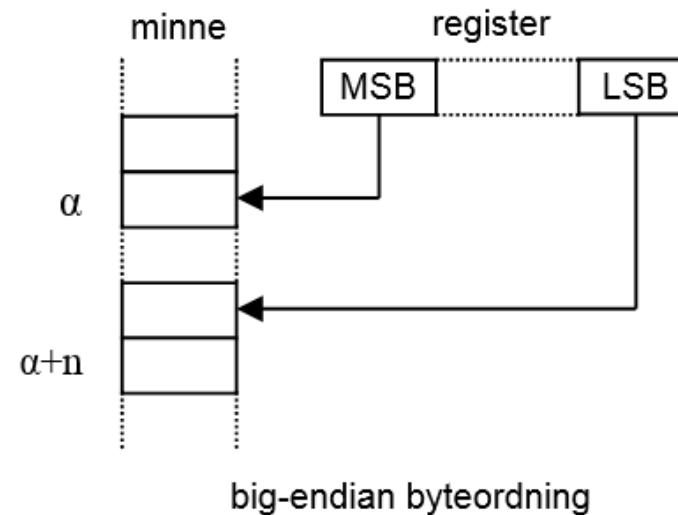
Exempel:

```
GPIO_E.odrLow &= (~B_SELECT & ~x);
```

i stället för:

```
*((uint8_t *)&(GPIO_E.odr)) &= (~B_SELECT & ~x);
```

Byte- och bitordning "endianess"

I vårt laborationssystem, ST32F407, använder vi little-endian.

Byteordning och union

```
#include <stdio.h>

union {
    int a;
    char c[4];
} x;

int main() {
    x.a = 0x11223344;
    printf("%d: %d %d %d %d\n",
           x.a, x.c[0], x.c[1], x.c[2], x.c[3]);
}
```

The screenshot shows a debugger window with two tabs: "usrart_polling.c" and "endianunion.c". The "endianunion.c" tab is active, displaying the C code. Line 8 contains the assignment `x.a = 0x11223344;`, which is highlighted in red. The code then prints the value of `x.a` and the elements of `x.c` using `printf`. Below the code, the "Watches" tab of the debugger is selected, showing a table of variables:

Expression	Value	Type
x	{...}	union {...}
a	0x0	int
c	[4]	char [4]
0	0x0	char
1	0x0	char
2	0x0	char
3	0x0	char

The status bar at the bottom indicates "Ln 8, Col 0".

Bitfältstyp, ("bitfield")

Ett bitfält är en struct- (eller union-) medlem av heltalstyp:
identifierare(kan utelämnas): **width**.

- **width** är en heltalstyp (**char/short/int/long..**) ≥ 0
width>0: anger antalet bitar i fältet
width==0: anger att nästa bitfält ska starta på en gräns för heltalstypen
- Det finns ingen pekartyp för bitfält
- **sizeof**-operator kan inte användas med bitfält

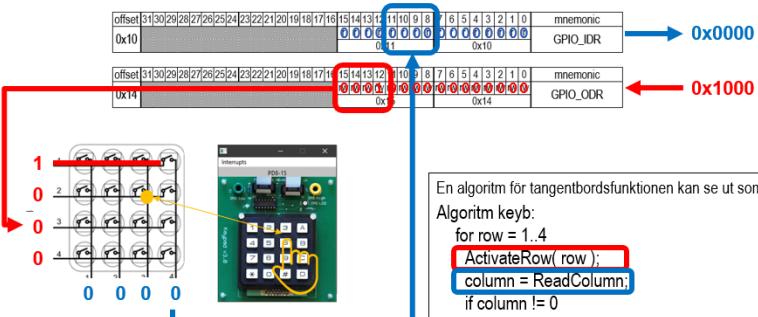
Exempel:

```
struct S {  
    unsigned int b1 : 5;  
    unsigned int :0; // börja med ny unsigned  
    unsigned int b2 : 6;  
    unsigned int b3 : 15;  
};
```

```
// 5 bitar: värdet av b1  
// 27 bitar: används ej  
// 6 bitar: värdet av b2  
// 15 bitar: värdet av b3  
// 11 bits: används ej
```

Adressering med bitfält

```
// GPIO
typedef volatile struct tag_gpio {
    ...
    union {
        uint32_t    idr;
        struct {
            uint8_t    idrLow;
            union{
                uint8_t idrHigh;
                uint8_t col:4;
            };
            short     reserved;
        };
    };
    union {
        uint32_t    odr;
        struct {
            uint8_t    odrLow;
            union{
                uint8_t odrHigh;
                uint8_t unused:4, row:4;
            };
            short     reserved;
        };
    };
    ...
} GPIO;
```


En algoritm för tangentbordsfunktionen kan se ut som:

Algoritm keyb:

```
for row = 1..4
    ActivateRow( row );
    column = ReadColumn();
    if column != 0
        keyb = keyValue [pressed key];
    keyb = 0xFF;
```

I stället för....

```
void kbdActivate( unsigned int row )
{
    switch( row )
    {
        case 1: *GPIO_D_ODRHIGH = 0x10 ; break;
        case 2: *GPIO_D_ODRHIGH = 0x20 ; break;
        case 3: *GPIO_D_ODRHIGH = 0x40 ; break;
        case 4: *GPIO_D_ODRHIGH = 0x80 ; break;
        case 0: *GPIO_D_ODRHIGH = 0x00; break;
    }
}
```

... kan vi då koda:

```
void kbdActivate( unsigned int row )
{
    switch( row )
    {
        case 1: GPIO_D.col = 1 ; break;
        case 2: GPIO_D.col = 2 ; break;
        case 3: GPIO_D.col = 4 ; break;
        case 4: GPIO_D.col = 8 ; break;
        case 0: GPIO_D.col = 0; break;
    }
}
```

Uppräkningstyp, enum

```
enum type_name { value1, value2,..., valueN };
//type_name kan utelämnas. Default: value1 = 0, value2 = value1 + 1, etc.

enum type_name { value1 = 0, value2, value3 = 0, value4 };
//Man kan sätta startvärden, with gcc values: 0, 1, 0, 1.

enum day {monday=1, tuesday, wednesday, thursday, friday, saturday, sunday};
enum day today; // day kan vara char, short eller int
today=wednesday; printf("%d:th day",today+1); // output: "4:th day"

typedef enum { false, true } bool;
bool ok = true;

-----
#define B_E      0x40
#define B_RST    0x20
#define B_CS2   0x10
#define B_CS1     8
#define B_SELECT 4
#define B_RW      2
#define B_RS      1

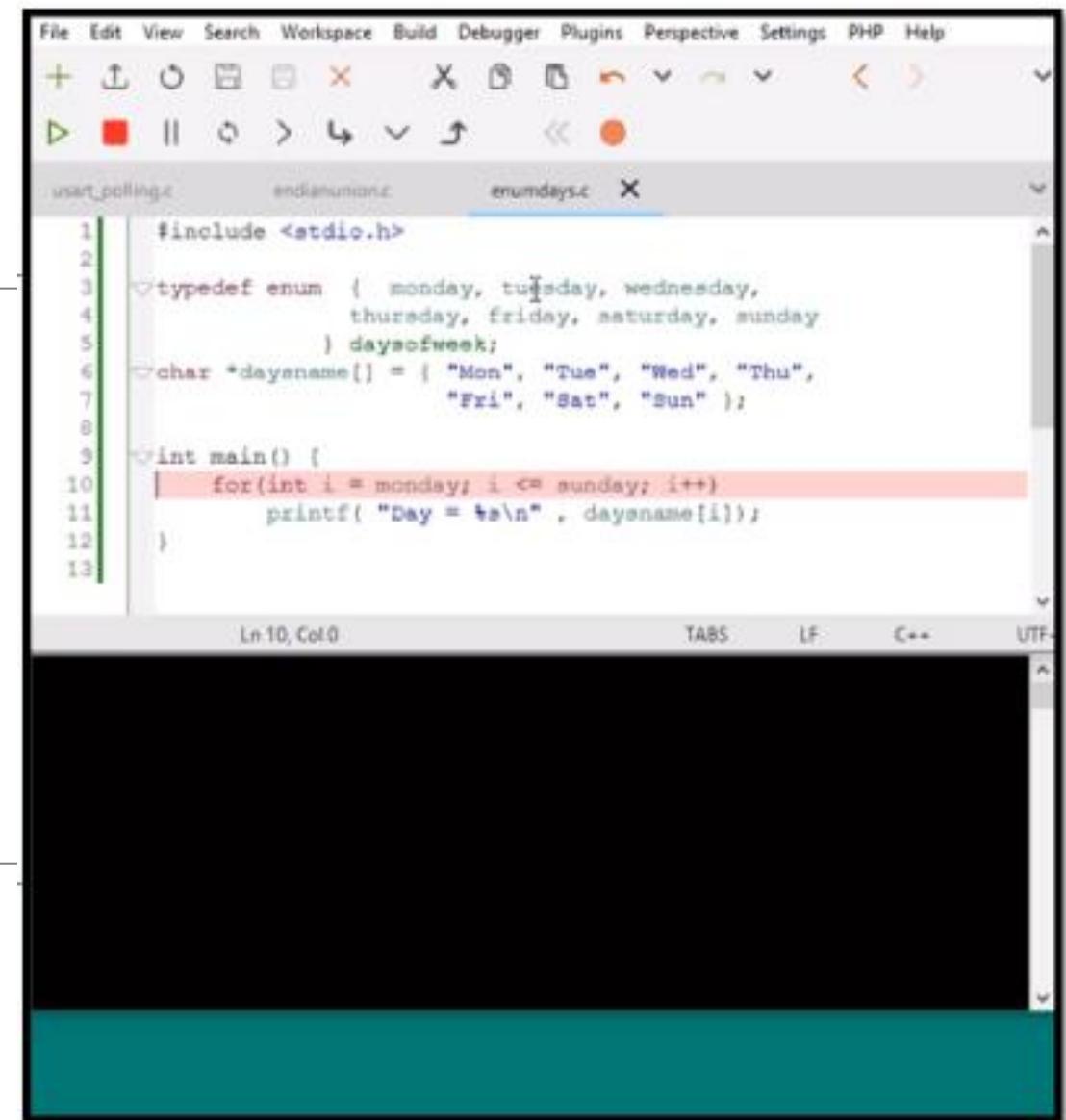
Kan ersättas med:
enum {B_RS=1, B_RW=2, B_SELECT=4, B_CS1=8, B_CS2=0x10, B_RST=0x20, B_E=0x40};
```

Uppräkningstyp, enum

```
#include <stdio.h>

typedef enum { monday, tuesday, wednesday,
               thursday, friday, saturday, sunday
           } daysofweek;
char *daysname[] = { "Mon", "Tue", "Wed", "Thu",
                     "Fri", "Sat", "Sun" };

int main() {
    for(int i = monday; i <= wednesday; i++)
        printf( "Day = %s\n" , daysname[i]);
}
```


The screenshot shows a code editor window with three tabs: `usart_polling.c`, `endianumconv.c`, and `enumdays.c`. The `enumdays.c` tab is active. The code defines an enum `daysofweek` with values `monday` through `sunday`, and an array `daysname` mapping these values to strings. The `main` function prints the day names from `monday` to `wednesday`. The line `for(int i = monday; i <= wednesday; i++)` is highlighted in red.